

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΑ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΘΕΣΜΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ &
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ

Αθήνα, 01-03-2023

Αριθ. Πρωτ. : 19282 - 01-03-2023

ΕΥΚΕ: 226

Ταχ. Δ/ση : Νίκης 10, Σύνταγμα
Ταχ. Κώδικας : 105 63, Αθήνα
Πληροφορίες : Δ. Ζαραλίδου
Τηλέφωνο : 210 3742079
Fax : 210 3742063
Email : dzaralidou@mnec.gr

Προς : Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π.
Ιονίων Νήσων
Αλυκές Ποταμού (Κτίρια Μαρκεζίνη)
49100, Κέρκυρα
e-mail: kaspiotis@mou.gr
tspiggos@mou.gr

ΘΕΜΑ: Διατύπωση γνώμης επί των σχεδίων των Προσκλήσεων ΙΟΝ 05, 08, 10 και 13 με αντικείμενο συνεχιζόμενες δομές ΕΚΤ στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (Π.Ι.Ν.) στο ΕΠ «Ιόνια Νησιά» 2021-2027

Σχετ: Το από 17-02-2023 ηλεκτρονικό μήνυμά σας (Α.Π. εισ. ΕΥΚΕ-ΧΕ 226/20-02-2023)

Σε συνέχεια του ανωτέρω σχετικού **επισυνάπτονται**

- Το με Α.Π. οικ. 457/17-02-2023 διαβιβαστικό έγγραφό σας για την Γνωμοδότηση επί των σχεδίων Πρόσκλησης ΙΟΝ 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12 και 13 με αντικείμενο συνεχιζόμενες δομές ΕΚΤ στην Π.Ι.Ν. στο ΕΠ «Ιόνια Νησιά» 2021-2027 και μεταξύ άλλων και
- Τα τέσσερα (4) σχέδια Πρόσκλησης με αντίστοιχο τίτλο
 - 1ο.** «Κέντρα Κοινότητας Π.Ι.Ν. με συνέχιση της λειτουργίας τους»
 - 2ο.** «Κέντρα Δημέρευσης-Ημερήσιας Φροντίδας ΑμεΑ (ΚΔΗΦ) Π.Ι.Ν. με συνέχιση της λειτουργίας τους»

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

3ο. «Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης ΑμεΑ (ΣΥΔ ΑμεΑ) Π.Ι.Ν. με συνέχιση της λειτουργίας τους»

4ο. «Ολοκληρωμένες δράσεις ένταξης Υπηκόων τρίτων χωρών στην αγορά εργασίας στην ΠΙΝ»,

με το οποίο σχετικό ζητείται η άποψη της ΕΥΚΕ-ΧΕ, αναφορικά με την υπαγωγή ή μη στο καθεστώς των Κρατικών Ενισχύσεων της ανωτέρω πράξεων.

Λαμβάνοντας υπόψη το θεσμικό πλαίσιο των Κρατικών Ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επισημαίνονται τα εξής:

1ο. Η Πρόσκληση 05 με τίτλο «Κέντρα Κοινότητας Π.Ι.Ν. με συνέχιση της λειτουργίας τους».

Μέσω της δράσης επιδιώκεται η διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης των Ευάλωτων Κοινωνικών Ομάδων (ΕΚΟ) σε ποιοτικές υπηρεσίες, για την κοινωνικοοικονομική ένταξή τους. Ο τύπος δράσης συμβάλλει στην ΕΣΚΕ 2021-2027, στην Στρατηγική ΚΕ των Ρομά και στην Στρατηγική Ένταξης Προσφύγων/ Μεταναστών.

Ενδεικτικά προβλέπεται να ενισχυθεί:

Η συνέχιση της λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας στην Π.Ι.Ν., που η λειτουργία τους έχει ξεκινήσει από την π.π. 2014-2020, με δυνατότητα για παραρτήματα Ρομά, Κινητές Μονάδες, & Προώθηση Διαπολιτισμικής Διαμεσολάβησης.

Ειδικότερα, πρόκειται για τη συνέχιση της λειτουργίας για έως 6 έτη, 5 Κέντρων Κοινότητας (Δήμων Λευκάδας, Αργοστολίου, Ζακύνθου, Κ. Κέρκυρας & Διαποντίων Νήσων και Ιθάκης).

Τα Κέντρα Κοινότητας έχουν ως στόχο να υποστηρίξουν τους ΟΤΑ Α' Βαθμού στην εφαρμογή πολιτικών κοινωνικής προστασίας και στην ανάπτυξη ενός τοπικού σημείου αναφοράς για την υποδοχή, εξυπηρέτηση και διασύνδεση των πολιτών με όλα τα Κοινωνικά Προγράμματα και Υπηρεσίες που υλοποιούνται στην περιοχή παρέμβασης του «Κέντρου Κοινότητας». Τα Κέντρα Κοινότητας, μπορούν να συμπεριλαμβάνουν Παράρτημα για ΡΟΜΑ και Κινητή Μονάδα/«αντένα» για εξυπηρέτηση ατόμων απομακρυσμένων περιοχών.

Τα Κέντρα Κοινότητας πρέπει να δραστηριοποιούνται, και στα 3 κατωτέρω πεδία:

- Υποδοχή – Ενημέρωση – Υποστήριξη των πολιτών
- Συνεργασία με Υπηρεσίες και Δομές
- Παροχή Υπηρεσιών που θα αποσκοπούν στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και θα διασφαλίζουν την κοινωνική ένταξη των ωφελούμενων (Άρθρο 2, παράγραφος 2 της οικείας ΚΥΑ).

Δικαιούχοι της δράσης είναι Δήμοι, Κοινοφελείς Επιχειρήσεις των Δήμων, λοιποί δημοτικοί φορείς & Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου Δήμων Περιφέρειας Ιονίων Νήσων.

Ειδικότερα, η δράση 4Β.(ια).2.1. αφορά τους Δήμους Κ. Κέρκυρας & Διαποντίων Νήσων, Αργοστολίου, Ιθάκης, Λευκάδας και Ζακύνθου.

Ο συνολικός προϋπολογισμός της Πρόσκλησης ανέρχεται σε **2.900.000,00 €**.

2ο. Η Πρόσκληση 08 με τίτλο «Κέντρα Δημέρευσης-Ημερήσιας Φροντίδας ΑμεΑ (ΚΔΗΦ) Π.Ι.Ν. με συνέχιση της λειτουργίας τους».

Μέσω της δράσης προωθείται η αποϊδρυματοποίηση για ευπαθείς ομάδες όπως ΑμεΑ. Η δράση εξυπηρετεί τους στόχους της ΕΣΚΕ 2021-2027, της Εθνικής Στρατηγικής για την Αποϊδρυματοποίηση, καθώς και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Άτομα με Αναπηρία. Ενδεικτικά προβλέπεται να ενισχυθεί η συνέχιση της λειτουργίας των Κέντρων Δημέρευσης-Ημερήσιας Φροντίδας ΑμεΑ στην Π.Ι.Ν.(ΚΔΗΦ ΑμεΑ), που η λειτουργία τους έχει ξεκινήσει από την π.π. 2014-2020. Ειδικότερα, πρόκειται για τη συνέχιση της λειτουργίας για 2 ΚΔΗΦ και πιο συγκεκριμένα στην Κεφαλονιά («ΥΠΕΡΙΩΝ») και στην Κέρκυρα («ΜΕΛΙΣΣΑ»), για 6 έτη.

Τα ΚΔΗΦ ΑμεΑ παρέχουν υπηρεσίες ημερήσιας φροντίδας και παραμονής σε άτομα με αναπηρίες, οι οποίες περιλαμβάνουν τη μεταφορά των ωφελούμενων, τη διαμονή και τη διατροφή τους, το πρόγραμμα πράξεων ειδικής αγωγής βάσει του εξατομικευμένου προγράμματος του κάθε ωφελούμενου, τη δημιουργική απασχόλησή τους, δραστηριότητες κοινωνικοποίησής τους κλπ., καθώς και την υλοποίηση δράσεων δικτύωσης και συνεργασίας με κοινωνικούς φορείς / φορείς παροχής κοινωνικών υπηρεσιών. Η προκηρυσσόμενη πράξη αφορά τη χρηματοδότηση των δικαιούχων για την συνέχιση της υλοποίησης από τα ΚΔΗΦ των κατ'ελάχιστο παρακάτω ενεργειών:

α) Την παροχή υπηρεσιών ημερήσιας φροντίδας και παραμονής σε άτομα με αναπηρίες, οι οποίες περιλαμβάνουν:

- Τη μεταφορά των ωφελούμενων προς και από το Κέντρο, με μεταφορικό μέσο του δικαιούχου.
- Τη διαμονή και τη διατροφή τους (πρόχειρο γεύμα).
- Το πρόγραμμα πράξεων ειδικής αγωγής που έχουν ανάγκη ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε ΑμεΑ (εργοθεραπείες, λογοθεραπείες, φυσικοθεραπείες και άλλα), βάσει του εξατομικευμένου προγράμματος του κάθε ωφελούμενου.
- Την παροχή ατομικής ή και ομαδικής άσκησης.
- Την εκπαίδευση τους στην αυτοεξυπηρέτηση και την εκμάθηση δραστηριοτήτων καθημερινής ζωής.
- Τη δημιουργική απασχόλησή τους και δραστηριότητες κοινωνικοποίησής τους.
- Τη συμμετοχή τους σε προγράμματα ψυχαγωγίας, πολιτισμού και άθλησης

Οι παραπάνω υπηρεσίες θα παρέχονται σε εργάσιμες ημέρες από τις 7:00 π.μ. έως τις 21:00 μ.μ. και όχι πάνω από 8 ώρες για κάθε ωφελούμενο περιλαμβανομένης της μεταφοράς από και προς τη δομή. Οι υπηρεσίες τις οποίες θα παρέχει ο Δικαιούχος θα πρέπει να περιγράφονται / αναλύονται σε Σχέδιο παροχής υπηρεσιών ημερήσιας φροντίδας και παραμονής, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών που θα παρέχονται σε συνεργασία με άλλους φορείς στο πλαίσιο των δράσεων δικτύωσης.

β) Την υλοποίηση δράσεων δικτύωσης και συνεργασίας με κοινωνικούς φορείς / φορείς παροχής κοινωνικών υπηρεσιών, τα Κέντρα Κοινότητας, άλλες δομές παροχής παρεμφερών υπηρεσιών και

την τοπική κοινότητα γενικότερα (π.χ. δήμους, αθλητικούς, πολιτιστικούς ή άλλου είδους συλλόγους, εκπαιδευτική κοινότητα κτλ), με στόχο τη διασύνδεση των δομών με την τοπική κοινότητα, την ένταξη των ωφελομένων σε αυτήν και συνεπώς την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής σε τοπικό επίπεδο.

Οι δράσεις δικτύωσης στις οποίες θα προβεί ο Δικαιούχος θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στο Σχέδιο δικτύωσης. Επισημαίνεται ότι οποιαδήποτε κρατική επιχορήγηση ή αλλού είδους χρηματοδότηση λαμβάνει ο δικαιούχος/ φορέας υλοποίησης από δημόσιους φορείς ή ιδιώτες, από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους (π.χ. ΕΟΠΠΥ, κρατική επιχορήγηση από το Υπ. Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, δωρεές, κτλ.) δεν χρησιμοποιείται για φυσικό αντικείμενο που καλύπτεται και συγχρηματοδοτείται από την παρούσα πρόσκληση.

Δικαιούχοι της δράσης είναι Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (α) Κέντρα Δημέρευσης - Ημερήσιας Φροντίδας για Άτομα με Αναπηρίες -ΚΔΗΦ που έχουν νομίμως αδειοδοτηθεί β) Λοιπά Κέντρα που έχουν νομίμως αδειοδοτηθεί για την παροχή υπηρεσιών συναφών προς τα Κέντρα Δημέρευσης - Ημερήσιας Φροντίδας γ) ΝΠΔΔ με σχετική αρμοδιότητα.

Ειδικότερα, η δράση 4Β.(ια).3.2. αφορά τα ΝΠΙΔ: Ένωση Προστασίας της Ισότητας των Δικαιωμάτων ΑμεΑ-ΥΠΕΡΙΩΝ και Σύλλογο Γονέων, Κηδεμόνων & Φίλων ΑμεΑ Κέρκυρας-ΜΕΛΙΣΣΑ.

Ο συνολικός προϋπολογισμός της Πρόσκλησης ανέρχεται σε **2.300.000,00 €**.

3ο. Η Πρόσκληση 10 με τίτλο «Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης ΑμεΑ (ΣΥΔ ΑμεΑ) Π.Ι.Ν. με συνέχιση της λειτουργίας τους».

Μέσω της δράσης προωθείται η αποϊδρυματοποίηση για ευπαθείς ομάδες όπως ΑμεΑ. Η δράση εξυπηρετεί τους στόχους της ΕΣΚΕ21-27, της Εθνικής Στρατηγικής για την Αποϊδρυματοποίηση, καθώς και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Άτομα με Αναπηρία. Ενδεικτικά προβλέπεται να ενισχυθεί η συνέχιση της λειτουργίας Στέγης Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (ΣΥΔ) ΑμεΑ στην Π.Ι.Ν., που η λειτουργία της έχει ξεκινήσει από την π.π. 2014-2020. Ειδικότερα, πρόκειται για τη συνέχιση της λειτουργίας για 6 έτη της ΣΥΔ ΑμεΑ Κεφαλονιάς. Οι ΣΥΔ ΑμεΑ αφορούν είτε 1-4 άτομα, είτε 5-9 άτομα για: α) παροχή υπηρεσιών υποστήριξης (υπηρεσίες διαβίωσης και φροντίδας και, παράλληλα υπηρεσίες που εστιάζουν σε δραστηριότητες ψυχαγωγίας, κοινωνικοποίησης και σύνδεσης με την κοινότητα, κατάρτισης και αξιοποίησης δυνατοτήτων προς επίτευξη της κοινωνικής ενσωμάτωσης) και β) την υλοποίηση δράσεων δικτύωσης και συνεργασίας με κοινωνικούς φορείς. Δεν θεωρείται ότι παρέχουν "κλειστή περίθαλψη" ή "νοσηλεία". Οι δράσεις δικτύωσης και συνεργασίας έχουν ως στόχο τη διασύνδεση των δομών με την τοπική κοινότητα, την ένταξη των ωφελομένων σε αυτήν και συνεπώς την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής σε τοπικό επίπεδο και αφορά σε κοινωνικούς φορείς / φορείς παροχής κοινωνικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών υπηρεσιών της τοπικής αυτοδιοίκησης και των Κέντρων Κοινότητας, των ΚΔΗΦ, κ.α., καθώς και με την τοπική κοινότητα γενικότερα (π.χ. δήμους, αθλητικούς, πολιτιστικούς ή άλλου είδους

συλλόγους, εκπαιδευτική κοινότητα κτλ.). Ωφελοούμενοι της δράσης είναι Άτομα με Αναπηρία ηλικίας άνω των 18 ετών, ένοικοι των ΣΥΔ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα εδάφια α' και γ' του άρθρου 1 της υπ' αρ. Δ12/ΓΠ.οικ.13107/283/20-03-2019 ΚΥΑ, τα οποία δεν μπορούν να διαβιώσουν αυτόνομα χωρίς κατάλληλη υποστήριξη. Η λειτουργία τους θα είναι σύμφωνη με την Εθνική Στρατηγική Αποϊδρυματοποίησης του τομέα Πρόνοιας και την ΚΥΑ για τις προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας των ΣΥΔ.

Η Υποστηριζόμενη Διαβίωση στοχεύει και συντελεί αποφασιστικά στην αποϊδρυματοποίηση των ατόμων με αναπηρία που φιλοξενούνται σε μονάδες κλειστής φροντίδας, στην περίπτωση που το οικογενειακό τους περιβάλλον αδυνατεί για οποιοδήποτε λόγο να υποστηρίξει τη διαβίωσή τους, καθώς και στην απόκτηση καλύτερης ποιότητας ζωής με περισσότερες ευκαιρίες και μεγαλύτερο έλεγχο των επιλογών τους από τα ίδια. Η Υποστηριζόμενη Διαβίωση αντιμετωπίζει το ζήτημα της διαβίου διαβίωσης - κατοικίας των ατόμων με αναπηρία. Η διαβίωση των ενοίκων στις Σ.Υ.Δ. δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί "κλειστή περίθαλψη" ή "νοσηλεία". Η Υποστηριζόμενη Διαβίωση ενισχύει το θεμελιώδες δικαίωμα για ανεξάρτητη διαβίωση κάθε ατόμου με αναπηρία, μέσω αφενός της παροχής φροντίδας και υποστήριξης, με σεβασμό στα δικαιώματα, την αξιοπρέπεια, τις ανάγκες και τις επιθυμίες του και αφετέρου της διατήρησης και ανάπτυξης στο μέγιστο βαθμό των δεξιοτήτων και ικανοτήτων του, προκειμένου να διαβίει με ασφάλεια, όσο το δυνατό πιο αυτόνομα και ενεργά στο κοινωνικό περιβάλλον, με στόχο τη κοινωνική του ένταξη συμπεριλαμβανόμενης της δυνατότητας πρόσβασης στην εκπαίδευση και την εργασία.

Δικαιούχοι της δράσης είναι Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), εποπτευόμενα από το Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων, καθώς και Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου κάθε μορφής, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν υπηρεσίες υποστηριζόμενης διαβίωσης σε άτομα με αναπηρίες, για τα οποία θα πρέπει να ισχύουν σωρευτικά τα εξής:

- διαθέτουν άδεια ίδρυσης και λειτουργίας για μία ή περισσότερες Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρία (ΣΥΔ), ή κατ' ελάχιστον Έγκριση Σκοπιμότητας για την ίδρυση της ΣΥΔ από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (άρθρο 8 της ΚΥΑ υπ. αρ. Δ12/ΓΠοικ.13107/283 - ΦΕΚ 1160/Β/8-4-2019),
- δεν έχουν σύμβαση με τον ΕΟΠΠΥ ή άλλο ασφαλιστικό φορέα και συνεπώς δεν λαμβάνουν το ειδικό νοσήλιο - τροφείο για τις ΣΥΔ που ορίζει η υπ. αριθ. Δ29α /Φ.ΘΕΣΜ./ΓΠ26275/1048 ΚΥΑ «Ορισμός ειδικού νοσηλίου - τροφείου για τις Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρίες», (ΦΕΚ 172/ Β/30-01-2014),
- δεν θα λαμβάνουν οποιαδήποτε άλλη επιπρόσθετη κρατική επιχορήγηση ή αλλού είδους χρηματοδότηση από δημόσιους φορείς, από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους (π.χ. κρατική επιχορήγηση από το Υπ. Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων κτλ.) ή ιδιώτες (π.χ. εισφορές από ενοίκους, ή νόμιμους εκπροσώπους ή τρίτους, εκχώρηση μέρους του προνοιακού επιδόματος των ενοίκων, κτλ.), η οποία θα χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη του ίδιου φυσικού αντικειμένου και δαπανών που θα καλυφθεί και συγχρηματοδοτηθεί από την παρούσα πρόσκληση.

Ο συνολικός προϋπολογισμός της Πρόσκλησης ανέρχεται σε 900.000,00 €.

4ο. Η Πρόσκληση 13 με τίτλο «Ολοκληρωμένες δράσεις ένταξης Υπηκόων τρίτων χωρών στην αγορά εργασίας στην Π.Ι.Ν.».

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης επιδιώκεται η στήριξη των Υπηκόων Τρίτων Χωρών (συμπεριλαμβανομένων των προσφύγων, μεταναστών) για την κοινωνική και οικονομική ένταξή τους. Λαμβάνεται υπόψη η Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης Προσφύγων/ Μεταναστών και η Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη.

Ενδεικτικές παρεμβάσεις στην παραπάνω κατεύθυνση, αποτελούν:

Ολοκληρωμένες δράσεις ένταξης Υπηκόων τρίτων χωρών Π.Ι.Ν. στην αγορά εργασίας. Πρόκειται για μετεξέλιξη του προγράμματος ΗΛΙΟΣ του Υπ. Μετανάστευσης και Ασύλου. Ομάδα στόχος του προγράμματος είναι οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας καθώς και οι δικαιούχοι προσωρινής προστασίας εκπατρισμένοι πολίτες Ουκρανίας.

Η δράση στοχεύει στην διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας, την προώθηση της κοινωνικής ένταξης και την παροχή εξειδικευμένης υποστήριξης στα διάφορα στάδια της διαδικασίας ένταξης, την εξειδικευμένη κατάρτιση (εκμάθηση γλώσσας, επαγγελματική κατάρτιση κ.λπ.) και την προσφορά προσιτών λύσεων στέγασης. Δύναται, εφόσον προκύψει ανάγκη, να υλοποιηθούν δράσεις ειδικά για δικαιούχους προσωρινής προστασίας εκπατρισμένους πολίτες Ουκρανίας.

Ο τύπος δράσης έχει συμπληρωματικότητα με τις παρεμβάσεις που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Δικαιούχος της δράσης είναι Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου.

Ο συνολικός προϋπολογισμός της Πρόσκλησης ανέρχεται σε 640.000,00 €.

1. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω και με βάση την περιγραφή του αντικειμένου των τεσσάρων (4) σχεδίων Πρόσκλησης, για να καθοριστεί ορθά το θεσμικό πλαίσιο των κανόνων ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με το οποίο θα δύναται να αξιολογηθούν και να ενταχθούν οι προς υποβολή προτάσεις, θα πρέπει στα «Έχοντας υπόψη» **των τριών (3) Προσκήσεων** να προστεθούν τα ακόλουθα. Ειδικότερα:

Στην Πρόσκληση 05 με τίτλο «Κέντρα Κοινότητας Π.Ι.Ν. με συνέχιση της λειτουργίας τους» και

Στην Πρόσκληση 08 με τίτλο «Κέντρα Διημέρευσης-Ημερήσιας Φροντίδας ΑμεΑ (ΚΔΗΦ) Π.Ι.Ν. με συνέχιση της λειτουργίας τους»

να προστεθούν

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Η Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01),
- Το με Α.Π. 115150/ ΕΥΚΕ 4023/2.11.2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ «Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων»,
- Το με Α.Π. 92415/ΕΥΚΕ6282/28-8-2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ «Οδηγίες και παρότρυνση τήρησης διαδικασιών προς φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση Κρατικών Ενισχύσεων»,
- Η Απόφαση της Επιτροπής της 20ής Δεκεμβρίου 2011 για την εφαρμογή του άρθρου 106 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος (2012/21/ΕΕ),
- Η Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις στην αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος (2012/C8/02),
- Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 360/2012 της Επιτροπής της 25ης Απριλίου 2012 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος,

Στην Πρόσκληση 13 με τίτλο «Ολοκληρωμένες δράσεις ένταξης Υψηκών τρίτων χωρών στην αγορά εργασίας στην ΠΙΝ» να προστεθούν

- Η Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01),
- Η Απόφαση της Επιτροπής της 20ής Δεκεμβρίου 2011 για την εφαρμογή του άρθρου 106 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος (2012/21/ΕΕ),
- Η Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις στην αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος (2012/C8/02),
- Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 360/2012 της Επιτροπής της 25ης Απριλίου 2012 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος,

- Ο Κανονισμός (ΕΕ) 1407/2013 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για την λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας,
- Το με Α.Π. 74391/ΕΥΚΕ 2634/13-07-2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ «Οδηγίες στους φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020»,
- Το με Α.Π. 115150/ ΕΥΚΕ 4023/2.11.2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ «Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων»,
- Το με Α.Π. 92415/ΕΥΚΕ6282/28-8-2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ «Οδηγίες και παρότρυνση τήρησης διαδικασιών προς φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση Κρατικών Ενισχύσεων»,
- Το με Α.Π. 31523/ΕΥΚΕ446/19-3-2018 έγγραφο της ΕΥΚΕ «Ζητήματα ενισχύσεων σε δράσεις συμβουλευτικής-κατάρτισης-πιστοποίησης σε ανέργους».

2. Σύμφωνα με το **άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ** οι ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διὰ της ευνοϊκής μεταχείρισεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν οι Συνθήκες ορίζουν άλλως. Ως επιχείρηση θεωρούνται όλες οι οντότητες που ασκούν οικονομική δραστηριότητα ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που τις διέπει και τον τρόπο χρηματοδότησής τους.

Συνεπώς, ο χαρακτηρισμός μιας συγκεκριμένης οντότητας ως επιχείρησης εξαρτάται αποκλειστικά από τη φύση των δραστηριοτήτων που ασκεί. Οικονομική δραστηριότητα αποτελεί κάθε δραστηριότητα που συνίσταται στην παροχή αγαθών και υπηρεσιών στην αγορά. Προκειμένου να προσδιοριστεί αν μια κρατική χρηματοδότηση προς οποιονδήποτε φορέα που ασκεί **οικονομική δραστηριότητα είναι κρατική ενίσχυση πρέπει να ισχύουν σωρευτικά τα παρακάτω κριτήρια:**

α) χρηματοδότηση με κρατικούς πόρους, **β)** επιλεκτική μεταχείριση, **γ)** απειλή νόθευσης ή νόθευση του ανταγωνισμού κατά το μέτρο που επηρεάζονται οι μεταξύ των κρατών-μελών συναλλαγές και **δ)** χορήγηση οικονομικού πλεονεκτήματος, το οποίο ο δικαιούχος δεν θα μπορούσε να αποκομίσει υπό τις συνήθεις συνθήκες της αγοράς.

Βάσει του σημείου 17 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης (2016/C262/01), όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01), **το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης δεν εφαρμόζεται** στην περίπτωση όπου το Δημόσιο ενεργεί ασκώντας δημόσια

εξουσία (δημόσια πολιτική κοινωνικής πρόνοιας) ή όταν οι δημόσιες οντότητες ενεργούν «υπό την ιδιότητά τους ως δημόσιες αρχές». Μια οντότητα μπορεί να θεωρηθεί ότι ενεργεί ασκώντας δημόσια εξουσία σε περίπτωση που η εν λόγω δραστηριότητα εμπίπτει στις ουσιώδεις λειτουργίες του κράτους ή συνδέεται με τις λειτουργίες αυτές λόγω της φύσεως, του αντικειμένου και των κανόνων στους οποίους υπόκειται. Σε γενικές γραμμές, εκτός των περιπτώσεων όπου το οικείο κράτος μέλος έχει αποφασίσει να εισαγάγει μηχανισμούς της αγοράς, **οι δραστηριότητες που εκ της φύσεως τους εμπίπτουν στα προνόμια δημόσιας αρχής και ασκούνται από το κράτος δεν συνιστούν οικονομικές δραστηριότητες».**

3. Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι ακόμη και σε περίπτωση που οι υποβληθείσες προτάσεις στο πλαίσιο των κρινόμενων Προσκλήσεων ενδεχομένως δεν εμπίπτουν στο πεδίο της άσκησης δημόσιας εξουσίας, όπως περιγράφεται στην ανωτέρω παράγραφο, θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι επειδή οι Πράξεις των εξεταζόμενων Προσκλήσεων θα λάβουν χώρα σε περιορισμένη περιοχή, δύναται να θεωρηθεί ότι δεν αποτελούν κρατική ενίσχυση, βασιζόμενοι στο σημείο 196 της «Ανακοίνωσης», το οποίο ορίζει ότι, *«η Επιτροπή σε ορισμένες από τις αποφάσεις της έκρινε ότι, λόγω ειδικών περιστάσεων των υποθέσεων, το μέτρο είχε καθαρά τοπικό αντίκτυπο και κατά συνέπεια δεν επηρέαζε καθόλου τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών. Στις εν λόγω υποθέσεις η Επιτροπή διαπίστωσε, συγκεκριμένα, ότι ο δικαιούχος παρείχε αγαθά ή υπηρεσίες σε μια περιορισμένη περιοχή ενός κράτους μέλους και ήταν απίθανο να προσελκύσει πελάτες από άλλα κράτη μέλη με τους συγκεκριμένους κάθε φορά όρους και προϋποθέσεις που υλοποιείται μία παρέμβαση, και ότι δεν μπορούσε να προβλεφθεί ότι το μέτρο δεν θα είχε παρά οριακές επιπτώσεις στις συνθήκες των διασυνοριακών επενδύσεων ή της εγκατάστασης».*

Συνεπώς, λόγω των ειδικών χαρακτηριστικών αλλά και της περιορισμένης γεωγραφικής εμβέλειας των μεμονωμένων Πράξεων που θα υποβληθούν, δύναται να υποστηριχθεί ότι οι Πράξεις αυτές θα έχουν καθαρά τοπικό αντίκτυπο και δεν είναι ικανές να επηρεάσουν τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών.

4. Σε αντίθετη περίπτωση, κατά την οποία δεν δύναται να τεκμηριωθεί η ανωτέρω προσέγγιση (βλέπε ανωτέρω σημεία 2 και 3) και υφίσταται οικονομική δραστηριότητα, κατά την πρόθεση παροχής κοινωνικών υπηρεσιών, τότε η υλοποίηση του σχεδίου Πρόσκλησης (ενδεχομένως ειδικά στην Πρόσκληση 13 με τίτλο «Ολοκληρωμένες δράσεις ένταξης Υπηκόων τρίτων χωρών στην αγορά εργασίας στην Π.Ι.Ν.») δύναται να πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο των προβλεπόμενων περί Υπηρεσιών Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ).

Σύμφωνα με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, οι δημόσιες αρχές μπορούν να οργανώνουν και να χρηματοδοτούν τις ΥΓΟΣ όπως επιθυμούν, υπό τον όρο ότι οι σχετικές αντισταθμίσεις που χορηγούν δεν υπερβαίνουν το αναγκαίο για την εκπλήρωση της αποστολής της ΥΓΟΣ με οικονομικά

αποδεκτούς όρους, ήτοι προσδιοριζόμενες με αντικειμενικότητα και διαφάνεια, σύμφωνα με το άρθρο 106 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ.

Στην περίπτωση ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης, υπό την μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας ΥΓΟΣ/ΚΥΚΩ και για συγκεκριμένες κατηγορίες κοινωνικών υπηρεσιών εφαρμόζεται η Απόφαση της Επιτροπής της 20ής Δεκεμβρίου 2011 σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 106 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ και αφορούν κρατικές ενισχύσεις που εξυπηρετούν κοινωνικές ανάγκες όσον αφορά τη μακροχρόνια υγειονομική περίθαλψη, τη μέριμνα του παιδιού, την πρόσβαση και επανένταξη στην αγορά εργασίας, την κοινωνική στέγη, καθώς και την περίθαλψη και την κοινωνική ένταξη ευάλωτων ομάδων.

Ο όρος «**κοινωνική ένταξη ευπαθών ομάδων**» του **άρθρου 2 παράγραφος 1 στοιχείο (γ) της ανωτέρω Απόφασης** παρέχει στα κράτη μέλη την αναγκαία ευελιξία να περιλαμβάνουν, σύμφωνα με τις ανάγκες του κάθε κράτους μέλους, διάφορους τύπους υπηρεσιών με αποδέκτες εκείνες τις κοινωνικές ομάδες που τις έχουν μεγαλύτερη ανάγκη. Πρόκειται για μια ευρεία έννοια που θα μπορούσε να καλύπτει, παραδείγματος χάρη, τις υπηρεσίες κοινωνικής ένταξης ατόμων με αναπηρίες, υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας για μετανάστες, υπηρεσίες για αστέγους, υπηρεσίες κοινωνικής στήριξης γονέων, υπηρεσίες στήριξης υπερχρεωμένων ατόμων ή κοινωνικές υπηρεσίες για μέλη της κοινότητας ομοφυλόφιλων κλπ. όρος «πρόσβαση και επανένταξη στην αγορά εργασίας» αναφέρεται σε διάφορους τύπους υπηρεσιών που αποσκοπούν στη βελτίωση της απασχολησιμότητας.

5. Στα ανωτέρω τέσσερα (4) σχέδια Πρόσκλησης.

- ✓ **Οι άμεσα ωφελούμενοι** είναι Ρομά, ΑμεΑ, Προσφυγές και Μετανάστες και δεδομένου ότι δεν θεωρούνται «επιχειρήσεις», δεν ενέχονται στοιχεία κρατικής ενίσχυσης προς αυτούς και ούτε εφαρμόζονται ως προς αυτούς οι κανόνες κρατικών ενισχύσεων, με την προϋπόθεση ότι δεν υποστηρίζονται για την δημιουργία επιχειρηματικής δραστηριότητας.
- ✓ Σχετικά με **τους δικαιούχους**, η ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης εξετάζεται με βάση τη φύση και τον τρόπο υλοποίησης των συγκεκριμένων δράσεων που θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο των υπό αξιολόγηση προσκλήσεων. Οι δράσεις που υλοποιούν οι δικαιούχοι ενδεχομένως να συνιστούν οικονομική δραστηριότητα (βλέπε ενότητες 2, και 3 ανωτέρω), η οποία θα διαπιστωθεί, όταν υποβληθούν οι προτάσεις και θα έχει αποσαφηνιστεί όλη η διαδικασία υλοποίησης των παρεμβάσεων.

6. Επομένως εφόσον η οικεία ΕΥΔ μπορεί να διασφαλίσει ότι τηρούνται οι προϋποθέσεις στα ανωτέρω σημεία 2 και 3, με δεδομένο ότι οι Δικαιούχοι των Πράξεων είναι φορείς άσκησης δημόσιας εξουσίας και ενεργούν στην προκειμένη περίπτωση υπό την ιδιότητα τους ως δημόσιες αρχές, τα αντικείμενα των Πράξεων αυτών δύναται να εμπίπτουν στο πλαίσιο της άσκησης δημόσιας εξουσίας και κατά συνέπεια δεν φαίνεται να ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης. Περαιτέρω η

έννοια του τοπικού αντίκτυπου των παρεμβάσεων με τον τρόπο, τους όρους και τις προϋποθέσεις που θα υλοποιηθούν παρουσιάζεται έκδηλη. Συστήνεται σε αυτές τις περιπτώσεις η ΕΥΔ να τηρεί στον φυσικό φάκελο των Πράξεων τα πληροφοριακά δελτία και έγγραφα, που δικαιολογούν τα ανωτέρω, και να μην διαβιβάζονται οι προτάσεις αυτών στην ΕΥΚΕ-ΧΕ για γνωμοδότηση.

7. Αντιθέτως, οι προτάσεις οι οποίες, μετά από τον ενδεδειγμένο έλεγχο από την αρμόδια ΕΥΔ δεν πληρούν το σύνολο των ανωτέρω προϋποθέσεων (βλέπε σημεία 2 και 3), τότε κρίνεται αναγκαίο αυτές να διαβιβαστούν στην ΕΥΚΕ-ΧΕ, προκειμένου για καθεμιά να εξεταστεί διακριτά η συμβατότητά της αναφορικά με την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού και του θεσμικού πλαισίου των κρατικών ενισχύσεων της ΕΕ», όπως επισημάνθηκε και στη με Α.Π. 92415/ΕΥΚΕ6282/28.08.2017 επιστολή της ΕΥΚΕ αναφορικά με την υποβολή κάθε πρότασης στην ΕΥΚΕ για να εξετάζεται διακριτά αναφορικά με την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης και την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού.

8. Μετά την αξιολόγηση των υποβληθεισών προτάσεων και εφόσον προσδιοριστεί το κατάλληλο πλαίσιο κανόνων κρατικών ενισχύσεων, στο οποίο εμπίπτει κάθε Πράξη πρέπει να ληφθεί μέριμνα, ώστε να διασφαλισθεί η τήρηση των όρων και προϋποθέσεων που προκύπτουν από το ανωτέρω αναφερόμενο θεσμικό πλαίσιο. Σημειώνεται ότι η τήρηση των όρων και προϋποθέσεων πρέπει να ελέγχεται τόσο κατά την αξιολόγηση των προτάσεων, όσο και κατά την παρακολούθηση της υλοποίησης των Πράξεων.

Σημειώνεται ότι η παρούσα γνωμοδότηση επί των ανωτέρω τεσσάρων (4) προσκλήσεων αφορά μόνο στην ενδεχόμενη ύπαρξη κρατικών ενισχύσεων στην χρηματοδότηση των παρεμβάσεων και δεν αποτελεί άποψη περί της τήρησης ή μη όλων των άλλων προϋποθέσεων υλοποίησης, όπως απορρέουν από τους κανονισμούς χρηματοδότησης των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ), Χρηματοδοτικών Μηχανισμών της ΕΕ και του ΕΟΧ, το εθνικό δίκαιο και άλλα κανονιστικά έγγραφα (εγκύκλιοι κλπ.).

Οι απόψεις της ΕΥΚΕ-ΧΕ βασίζονται αποκλειστικά στις πληροφορίες που παρείχε εγγράφως η οικεία Διαχειριστική Αρχή. Εάν οι παρασχεθείσες πληροφορίες αποδειχθούν ελλιπείς ή εσφαλμένες, ή το μέτρο ενίσχυσης δεν υλοποιηθεί σύμφωνα με τις παρεχόμενες πληροφορίες, η ΕΥΚΕ-ΧΕ διατηρεί το δικαίωμα να επανεξετάσει τις απόψεις της σε σχέση με αυτές που εκφράζονται στο παρόν έγγραφο.

Παραμένουμε στην διάθεσή σας για κάθε αναγκαία διευκρίνιση.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος του Τμήματος Εξυπηρέτησης
Κοινού και Πρωτοκόλλου

Κ.Α.Α.
ΜΗΝΑ ΜΑΡΙΑ

Ο Προϊστάμενος της ΕΥΚΕ-ΧΕ

Ευάγγελος Στουραϊτης

Εσωτερική Διανομή (Ηλεκτρονικά):

- Γραφείο Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ
- Γραφείο Γενικής Διεύθυνσης Θεσμικής και Επιχειρησιακής Υποστήριξης
- ΕΥΚΕ - ΧΕ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

